

Καὶ τοῦλε κλαίοντας ἡ καρδιά :  
 — καὶ τραῖ λαλό  
 καὶ τραῖ λαλά !—  
 καὶ τοῦλε κλαίοντας ἡ καρδιά :  
 — Γιέ μου, μὴ χτύπησες βαρειά ;

Ν. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ - ΛΑΥΡΑΣ

## ΚΗΟΥΤ ΧΑΜΣΟΥΝ

### Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΝΙΚΗΤΡΑ

Ὑπηρετοῦτα εἰσπράχτορας, ἐκεῖνο τὸν καιρό, στὸν ὑπόγειο σι-  
 δηροδρόμο τοῦ Σικάγου.

Ἀκούστε λοιπὸν τὶ μοῦ συνέβηκε τὴν παρχμονὴ τῆς πρωτοχρονιάς,  
 ἀποβραδὶς.

Σὲ κάποιον σταθμό, ἀνεβαίνει ἓνας κύριος στὸ τραῖνο, πολὺ καθῶς  
 πρέπει, ἴσχαμε τριάντα χρόνων ἀπάνου κάτου.

Μοῦ πιάνει τὴν κουβέντα.

— Δέ μοῦ λέτε, πόσα λεφτὰ κερδίζετε ἀπ' τὴ δουλιὰ σας ; . .

Συνειθισμένη ἐρώτηση στὸν τόπο τῶν Yankces. Τοῦ εἶπα τὸ μι-  
 σθὸ πού ἔπαιρνα.

— Δέ θῆθελες νὰ βγάλεις καμμιά δεκαρικὰ δολλάρια ἀκόμα ; . .

Τοῦ ἀποκρίθηκα, ἐννοεῖται, καταφατικὰ.

Τότε μοῦ γύρεψε τὸ δρομολόγιό τοῦ σιδηροδρόμου. Τὸ κοίταξε  
 καμπόση ὥρα, μὲ μεγάλη προσοχή, καὶ κατόπι μοῦ εἶπε :

— Εἴστε τῆς ὑπηρεσίας ἔλη τὴν ἡμέρα σήμερα ;

— Μάλιστα.

— Τότε λοιπὸν, μپαρεῖς νὰ μοῦ κάνεις μιὰ χάρη. Ἀκουσε περὶ  
 τίνος πρόκειται : Κοντὰ στὸ σταθμὸ τοῦ Μονρόε, τὸ τραῖνο περνάει  
 πάνου ἀπὸ ἓνα πηγάδι πού συγκοινωνεῖ μὲ τὸ ὑπόγειο καλῶδιο τοῦ  
 σιδηροδρόμου. Τὸ πηγάδι αὐτὸ εἶναι κλεισμένο ἀπὸ πάνου. Ἐγὼ θὰ  
 σηκώσω τὸ σκέπασμα καὶ θὰ κκτέβω μέσα.

— Θέλετε νὰ τοχτονήσετε ;

— Όχι ναύτοχτονήσω καθαυτό. Θέλω όμως να κάνω πώς αὐτοχτονῶ.

— Α!...

— Έσεῖς θὰ σταματήσετε τὸ τραῖνο καὶ θὰ μὲ βγάλετε ἀπὸ τὸ πηγάδι διὰ τῆς βίας.

— Καλά.

— Εὐχαριστῶ. Γιὰ τὴ γυναῖκα μου τὸ κάνω. Πρέπει νὰ πιστέψει πὼς εἶχα σκοπὸ ναύτοχτονήσω ἐξαίτιός της.

— Θᾶναι λοιπὸν καὶ ἡ κυρία σας μέσα στὸ τραῖνο ἐκείνη τὴ στιγμή;...

— Μάλιστα. Θᾶναι μὲς στὸ γκρίπ.

Ἐκφράστηκα. Τὸ αγκρίπ» εἶναι τὸ πρῶτο - πρῶτο βαγόνι ποὺ εἶναι μέσα ὁ ὁδηγός. Ένα σκέτο βαγόνι, ἴδιο κάρρο, ὁλωσδιόλου ἀνοιχτό. Τὸ χειμῶνα δὲ βγαίνει ψυχὴ ἐκεῖ ὅζω νὰ σταθεῖ, ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτες ἐννοῶ, γιατί κάνει τρομερὸ κρύο.

— Μάλιστα. Θᾶναι μὲς στὸ γκρίπ, ἐξακολούθησε ὁ συνομιλητής μου. Τόχει ὑποσχεθεῖ στὸν ἐραστή της. Τώρα δὲ ἀκόμα διάβηκα τὸ γράμμμ της.

— Καλά, σύμφωνα. Σὺ εἰδοποιῶ ὅμως: Τρεῖς λεφτὰ τῆς ὥρας μόνο ἔχετε στὴ διάθεσή σας, γιὰ νὰ σηλώσετε τὸ σκέπασμα καὶ νὰ χυθεῖτε μέσα στὸ πηγάδι. Ἄλλοιῳς θὰ σᾶς προλάβει τὸ ἄλλο τραῖνο καὶ τότε πάει τὸ κεφάλι σας καλὶά του. Μήτε μὲ ξυράφι νὰ σᾶς τῷκοθάν.

— Τὸ ξαίω. Μὰ ὅσο γι αὐτὸ πῆρα τὰ μέτρα μου. Τὸ σκέπασμα τοῦ πηγαδίου θὰ εἶναι βγαλμένο ἀπὸ πρίν.

— Ἀκόμα, κι ἄλλο ἓνα: Πῶς θὰ καταφέρετε νὰ ξαίρετε ποιοῦ τραῖνο ἀκριβῶς; θὰ πάρετε ἢ γυναῖκα σας;

— Θὰ μοῦ τηλεφωνήσουνε. Έῶαλα κάποιον νὰ τὴν παρακολουθήσει. Θὰ φορᾶει γούνα, κανελλιά. Θὰ τὴ γνωρίσετε εὐκολά: Εἶναι πολὺ πολὺ ὁμορφη. Ἄν τύχει καὶ λιγοθυμήτει, νὰ τὴν πᾶτε στὸ φαρμακεῖο πύδναι στὴ γωνία τῆς ὁδοῦ Μονρόε.

Τὸν ἐρώτησα:

— Καλά. Εἴσαστε ὅμως συνεννοημένοι καὶ μὲ τὸν ὁδηγό;...

— Ένια σας, τοῦδωσα καὶ κεινοῦ ἄλλα τόσα δολλάρια, ὅσα δίνω σὲ σᾶς. Μόνο, δὲ θὰν τοῦ πεῖτε λέξη βέβαια, ἐσεῖς, γι αὐτὸ τὸ ζήτημα.

— Καλά.

—Τὴ στιγμή πού θά ζυγώνουμε στό σταθμό Μονρόε, νά εἰσάστε στό γκρίπ. Καί καθὼς δεῖτε τὸ κεφάλι μου νά ξεχωρίζει ἀπὸ μακριά, πάνου ἀπ' τὶς ράγες, νά δώσετε τὸ σύνθημα τοῦ κινδύνου καὶ τὸ τραῖνο θά σταματήσει. Ὁ ὁδηγός, πού εἴμαστε συνηνοημένοι, θά ῥθει νά σᾶς βοηθήσει καὶ θά μὲ βγάλετε μαζὶ μέσᾳ ἀπ' τὸ πηγάδι μ' ὅλη τὴν ἀντίσταση πού θά σᾶς κάνω ἐγὼ καὶ μὲ ὅλη μου τὴν ἐπιμονή πῶς θέλω, καλὰ καὶ σώνει, νά σκοτωθῶ.

Φλυαρήσαμε ἀκόμα μερικὰ λεφτὰ τῆς ὥρας. Τὸ τραῖνο ζύγωνε στό σταθμό Μονρόε. Ὁ ἐπιβάτης μοῦ λέει : «Μὴν ξεχάσετε νά πᾶτε τὴ γυναίκα μου στό φαρμακεῖο ἂν τύχει καὶ λιγοθυμήσει». Καὶ κατέβηκε.

Τὸ τραῖνο ξεκίνησε πάλι.

—Πλουτήσαμε κατὰ δέκα δολλάρια, συλλογιζόμαστε. Δόξα σοι ὁ Θεός! Νά ποῦχει ἀκόμα καὶ ἡμοῦρες μέρες ἡ ζωὴ! . . .

Κάνουμε, ἀπὸ κεὶ καὶ ὕστερα, ἓνα δρομολόγιο, πηγαῖμό κ' ἐρχομό. Δυὸ δρομολόγια. . . Τρίκ. . . Τίπιτα. . .

Στὸ τέταρτο δρομολόγιο, τὴ στιγμή πού ξεκινούσαμε ἀπ' τὸ σταθμό τοῦ Κότταιτζ, βλέπω μιὰ νέα κυρία ν' ἀνεβσίνει καὶ νά διευθύνεται κατὰ τὸ γκρίπ. Φοροῦσε γούνᾳ, κανελλιά. Πῆγᾳ κιντὰ τῆς, νὰν τῆς δώσω εἰσιτήριο. Εἴτανε νέα πολὺ, καὶ πολὺ πολὺ ἡμορρη. Μάτια γαλανὰ, γεμάτα ἀθωότητα.

—Ψωχὴ μικρούλα, συλλογίστηκε, μιὰ δυνατὴ συγκίνηση σὲ περιμένει σήμερα. Ἄς εἶναι ὅμως ἔχει; κατωμένη κ' ἐπὶ μιὰ τρέλλᾳ, καὶ τῶρα ἦρθε ἡ ὥρα νά τὴν ξεπληρώσεις. Δὲν πειράζει. Ὅπως καὶ νῆναι, ἐγὼ θάχω τὴν εὐχαρίστηση νά σὲ πᾶω στό φαρμακεῖο. Καὶ θά σὲ πᾶω ὅσο πιὸ ἄνετα μ' ἰσχύω, ἔνιχ σου.

Τὸ τραῖνο ἐξακολοθοῦσε τὸ δρόμο του.

Ἀπὸ κεὶ πού στεκόμαστε εἶδα τὸν ὁδηγὸ πού εἶχε ἀνοιξεί ψιλὴ κουβέντα μὲ τὴν κοπέλλᾳ. Τὶ κουβέντα εἴτανε δυνατὸ νᾶχῃ αὐτὸς μαζὶ τῆς; Ἄσε πού τοῦ εἴταν κι ἀπαγορευμένο νά πιάνει κουβέντα μὲ τοὺς ἐπιβάτες τὴν ὥρα πού εἴταν στὴν ὑπηρεσία του. Κι ὅμως, ὅσο παρᾶξενο κι ἂ μοῦ φαινόταν, ἡ κοπέλλα ζύγωνε ὁλοένα πιὸ σιμά του καὶ τὸν ἔκουε μὲ μεγάλη προσοχή.

Μόλις εἴχαμε πιά τρακόσα τετρακόσα μέτρα γιὰ νά φτάσουμε στό σταθμό Μονρόε.

Ἡ κοπέλλα μὲ τὸν ὁδηγὸ εἶχαν τελειώσει τὴν κουβέντα τους. Καὶ

τὸ τελευταῖο πρᾶμα ποὺ πρόσεξα, εἴτανε κάπιο νόημα, σὰ συγκατάθεση, ποὺ τῆς ἔκανε αὐτὸς μὲ τὸ κεφάλι του.

Κατόπι ἔδραλε πὶὸ πολλὴ ταχύτητα στὸ τραῖνο, ὁλοταχῶς . . Ἐξέλασα νὰ σᾶ; πῶ πῶ; ὁδηγὸς στὸ δρομολόγιο ἐκεῖνο εἴτανε ὁ Πάττ ὁ Ἰρλόντζος.

—Κόψε μιὰ σταλιὰ τῇ βιτέσσα ! , τοῦ φώναξα ἐγώ.

Εἶχε πάρει τὸ μάτι μου ἀπὸ μακριά, πάνου στὶς ράγες, ἓνα σημάδι νὰ κυριζεῖ. Μπορεῖ ν᾿ἔναι καὶ κεφάλι ἀνθρωπινό, — λογαριάζεις. Κ' ἔρρηξα μιὰ ματιὰ πρὸς τὴν κοπέλλα. —Κ' ἐκείνης τὰ μάτια της στὸ ἴδιο σημάδι εἴτανε καρφωμένα, μὲ ἀγωνία.

—'Απὸ τώρα τρώμαξε! Εὐαίσθητη ποὺ θῆναι ἡ φτωχούλα ἡ κοπέλλα !... ἔλεγα μέσα μου. Σὰν τί θὰ κάνει τότε, ἅμα ἴδῃ πῶς τὸ σημάδι ἐκεῖνο εἶναι ὁ ἄντρας της, καὶ πῶς πῆγε ναὺτοχτονήσει;

Ὁ Χοντρο-Πάττ ὅμως ποῦ νὰ κόψει τὸ δρόμο ! . . Τοῦ ἔδραλε τῇ φωνῇ πῶς εἴταν ἀνθρωπος ἐκεῖνο ποὺ φαινόταν στὴ πηγάδι. Τίποτα . . Νὰ τώρα πιά ξεχωρίζει καὶ τὸ κεφάλι, Χοντρο-Πάττ ! . Εἶναι ὁ κύριος ποὺ ἤρθε μὲ τὸ τραῖνο, λίγη ὥρα πρίν. Στέκεται μέσα στὴ πηγάδι, μὲ τὴ μούρη γυρισμένη πρὸς ἐμᾶς.

Σφυρίζω σύνθημα νὰ σταματήσει. Τίποτα ! . Ὁ Πάττ τραβάει πάντα μπρός, μὲ τὴν ἴδια ταχύτητα ! . Δεκαπέντε δευτερόλεπτα νὰ περάσουν ἀκόμα, πάει ! .

'Αρπάζω μὲ ὁρμὴ τὸ τιμόνι, γκρεμοτοσκακίζουμαι πρὸς τὴ σφυρίχτρα τοῦ κινδύνου . . Ἀργὰ πιά ! . Τὸ τραῖνο περνάει ἀπάνου ἀπ' τὴ πηγάδι πρῶτα καὶ κατόπι σταματᾷ.

Πηδῶ ἀπάνου στὶς ράγες σὰν τρελλός. Ὁ ὁδηγός, φαινότανε κ' ἐκεῖνος σκαστισμένος ἀπὸ τὴν τρομάρα. Τραχύλιζε μὲ λόγια ἀκατανόητα. Ἡ κοπέλλα εἶχε βάλει τίς φωνές : «Φοιχτό ! . Φοιχτό ! . » Κ' εἴτανε σὰ μπκμπάκι τὸ πρόσωπό της, κερωμένη. Ὅσο γιὰ νὰ λιγοθυμήσει ὅμως, δὲ λιγοθυμήσε. Σὲ λιγάκι κατέβηκε ἀπ' τὸ γκρίπ, καὶ τράβηξε, ἐξαφανίστηκε . . .

Κόσμος μαζεύτηκε ἀμέσως. Βρήκαμε τὸ κεφάλι τοῦ δυστυχισμένου κάτου ἀπ' τὸ τελευταῖο βυθόνι. Ἀνασύραμε καὶ τὸ κορμί ἀπ' τὸ πηγάδι.

Ὁ ἀξιωματικὸς τῆς ἀστυνομίας ἔρχισε πρόχειρη ἀνάκριση ἐπὶ

τύπου. Για μένα οί περισσότεροι επιβάτες όμολογήσανε πώς είχα άγανιστεί με έλα μου τά δυνατά να σταμκτήσει τó τραίνο.

Τήν ώρα πού βγαίναμε έξω στο σταθμό, ό Πάττ, μου γύρεψε τó σουγιά μου. Φοβήθηκα μήπως τόν ήθελε για τίποτα κακό και τού είπα : «Φτάνει τó κακό πούγινε ίσαμε δώ ! . . » Έκείνος χαμογέλασε και δείχνοντάς μου τó ρεβόλβερ του, μου είπε πώς τó σουγιά μου δέν τόν ήθελε για «κουταμάρες» παρ'όχι κάτι άλλο.

Καί, σ'άν τού τόν έδωσα, μ' άποχαιρέτησε και μου είπε πώς φεύγει από τήν ύπηρεσία, από κείνη τή στιγμή. Νά τόν συγχωρώ πολύ, μά έπρεπε να κάνω εγώ τόν όδηγό, όπως όπως, ίσαμε τó τέμα, κ' εκεί πέρα πιά θα μου δώσουνε άλλον.

Όσο για τó σουγιά, με παρκακλούσε ναν τού τόν άφίσω. Τ'έν ήθελε για να πάει κάτου από καμιάν αυλόπορτα, να ξυλώσει τά κουμπιά της στολής του, για να μ'έν τόν άναγνωρίζουν. Κ' έφυγε. . .

Θεραπεία δέ χωρούσε. Τά κατάρτερα κουτσά στραβά. Καλά πού είχα κάνει όδηγό· κι άλλες φορές κ' έτσι βολεύτηκαν τά πράγματα.

Κάπια βραδιά, παραμονή πρωτοχρονιά· μου φαίνεται, δέν είχα δουλι'ά και γύριζα χαζεύοντας μέσα στην πολιτεία. Περνώντας από τó σταθμό, μπáινω μέσα. Ένα τραίνο έτοιμαζότανε να ξεκινήσει. Έκειδ'ά, κάποιος επιβάτης πού στεκόταν στον έξώστη, με φωνάζει χαμογελώντας μου. Είταν ό Χοντρο-Πάττ.

Στην άρχή δέν τότε γνώρισα. Είχε τά γένεια του κομμένα, είταν και πολύ καλοντυμένος. Ξαφνιάστηκα τόσο, πού έβαλα τή φωνή :

— Σούτ ! Όχι τόσο δυνατά ! . Λοιπόν, πώς τέλειωσε ή ύπόθεση ; με ρώτησε.

— Μ'α· δικάσανε ! , . . τού άποκρίθηκα . . . Και σ'ένα, ξίρεις π'ε γυρεύουνε.

Ό Πάττ μου λέει :

— Έγώ φεύγω για τή Δυτική Άμερική. Δέ γίνεται δουλι'ά δώ χαμου ! . Όχτώ δολάρια τή βδομάδα, χάλι είν' αυτό ; . Θάγοράσω ένα χτήμα και θ'έν τó καλλιεργήσω. Λεφτά, έννοείται, έχω . . . Έλα μαζί μου ! Έρχεσαι ; . .

— Δέν μπορώ, αδύνατο.

— Άλήθεια, με τήν εύκαιρία αυτή, πάρε και τó σουγιά σου. . .

Εὐχαριστῶ ! Ἀκουσε με ὅμως ποῦ σοῦ λέω : Δὲ θὰ κάνεις προκοπὴ ὅσο κάθεσαι στὴν ἐταιρεία ! .

Τὸ τρίτο σφύριζε.

— Λοιπὸν, ἀντίο ! λέει ὁ Πάτρ. Γιὰ στάσου νὰ σοῦ πῶ . . Ἀκου, πόσα σοῦ εἶχε δώσει ὁ κύριος κείνος ποῦ λόψαμε ;

— Δέκα δολλάρια.

— Καὶ μένα δέκα . . Δὲν εἶταν καὶ λίγα, γιὰ νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθειαν. Ἡ γυνίκα του ὅμως ἔδωσε πρὸ πολλὰ ! .

— Ἡ γυνίκα του ;

— Ἐ, βέβαια, κείνη ἡ ὁμορφὴ κοπέλλα—δὲ θυμᾶσαι ; . Ἐκίνα καλὰ τὴ δουλιὰ μου μ' αὐτὴν ἐγώ ! . Κοντὰ δυὸ χιλιαδοῦλες... Ἦθελε νὰ τὸν ξεφορτωθεῖ τὸν ἄντρα της μὲ κάθε θυσία. Ἀγκαλιά, μὲ τὰ δικά της τὰ λεφτὰ ἔχω τὸν ἀέρα αὐτὸν ποῦ βλέπεις καὶ πηγαίνω νὰ γοράσω χτήμα καὶ νὰ γίσω ἄλλη ζωὴ, κινουρία.

P. TZ.

FR. HÖLDERLIN

#### ΣΥΧΩΡΑ ΜΕ

Πόσες φορὲς δὲν τάροξα ἅγιο πλάσμα  
τὴ θεωτικὴ σου καὶ χρυσὴ γαλήνη  
καὶ πόσους μυστικοὺς καὶ βαθεῖς πόνους  
τῆς ζωῆς, δὲν ἔχεις ἀπὸ μένα μάθει !

ὦ ! ξέχνα καὶ συχώρα με. Πάω τώρα  
σὰ σύννεφο ποῦ τὸ ἥρεμο φεγγάρι  
θάμπωσε λίγο. Πάλι ἦσυχά θὰ λάμπεις  
γλυκὸ ἐσὺ φῶς στὴν ξέχωρη ὁμορφιά σου !

ΣΙΤΣΑ ΚΑΡΛ-ΓΙΣΚΑΚΙΣ